

Az országos magyar izr. tanító-egyesület

ÉRTESITŐJE.

Megjelen havonkint egyszer.

Felelős szerkesztő: SZÁNTÓ ELEÁZÁR.

Az előfizetési pénzek és tagsági díjak
Ózer Zsigmond egyleti pénztárnokhoz
Klauszál-utca 4. szám küldendők.
Szerkesztői iroda Sip-utca 12. sz.

Kiadja az „**Orsz. magy. izr. tanító-
egyesület.**“
Előfizetési ár: Nem tagok számára
egész évre 2 frt.
Az egyesület tagjainak díjmentesen jár.

Szervezkedjünk.

A cél helyes; az eszköz is helyes; de a kivitel módja nem célhoz vezető. Pedig 2000 tanító egy zászló alatt mily imponáló szám mekkora hatalom! Ha vállvetve munkálnak sorsuk lendítésén, javításán; ha szövetkezve erős lánczolatot képeznek, melyben ha rést igyekeznek törni a kaján ellenség, odakialthatnak neki önérzetes, győző hangon ne tovább! . . . Szép gondolat, gyöngyeszme -- megvalósul-e valaha? 2000 tanító közreműködésével mennyi erkölcsi erőt képvisel; mennyi tőkét, valóságos, fogható tőkét teremthet?! Gyönyörű kép, eszménykép, csábító délibáb a tanítók rövidre szabott láthatárán, mely azonnal alakot ölt és oh emberi gyarlóság! mindeddig még sem öltött, mihelyt a zsidótanítók összesége feleje hajt.

De vegyük a dolgot szemügyre.

A központi választmányi tagok meg lettek bizva azzal a feladattal, hogy — mindegyik a maga hatáskörében — az egész országban tanácskozást rendezzen. A mozgalomnak főcélja új tagok szerzése, más szóval: az összes magyar zsidótanítóságnak összekapcsolása, egyesítése. Vajha nemsokára testté válnék az ige!

Milyen nehézségekkel jár azonban 2000 főt egy kalap alá szórítani még akkor is, ha az, az illetők saját érdekében áll, arról tanuságot tesz az egyesület vezérférfiainak ez ügyben kifejtett buzgalma daczára. aránylag kevés sikerrel járó törekvése az „egylet“ fenállása óta, a mióta is telekezettelbeli kartársaink alig egy hatod része csatlakozott az egyesület zászlaja alá.

Hogy mi oka az idegenkedésnek? Erre nehéz volna a feleletet röviden megadni, de nem is czélom azt fejtegetni. Annyi bizonyos, hogy a központi választmány helyes uton jár a midőn a vidéki körök létesítését czélba veszi, és ha hibát nem követ el; ha az eddig tartózkodókban a kellő animót ébreszti; akkor nem lehetetlen, hogy a magyar zsidótanítók végre valahára egy lánczolatba fűződnek össze, mely összetartó erejénél fogva ezentul nem engedi egy tagját sem erőszakkal — kihullatni.

Az animó-ébresztés ez esetben kétféle.

A vidéki kör alakuló gyűlésének joga legyen egy elnököt választani,

aki esetleg nem azonos az eddigi közp. választm. taggal, nehogy ez a központi választmány által a vidéki körre octroyalt elnök gyanánt tünjék fel; nehogy a gyűlés el legyen ítélve a passiv néző szerepére; nehogy az egyesek ambíciójának egyenest utját állják. Miután pedig az elnök a kör bizalmával bír, kell, hogy egyszersmind a központi választmány tagjának ismertessék el, és így a körök bizalmi férfiai segítsék intézni az egyesület központi ügyeit, ne pedig a különböző vidékekről Budapesten gyűlésező kartrások által „elfogadott“, de nagyobb részt nem ismert egyének. Ez egy.*)

A második „mozgató“ egy kicsit kényesebb természetű, de azért elmondom.

Minden tanító hogy is mondjam? — magára tartó. A ki eddig, akár mi okból, távol állt az egyesülettől és ezen újabb mozgalomtól mit sem tud, az alig fog hederíteni a közp. választm. tag egy-két sorból álló meghívójára és pedig annál kevésbé, minél nagyobb — különbséget vél látni önmaga és a meghívó közt, persze kiki saját felfogása szerint. Véleményem szerint tehát a központi választmány legcélszerűbben járna el (hisz tán még nem késő!), ha maga körözvényt hocsát közre, melyben tájékoztatja az összes hitfelekezeti kartársakat az egyesület vagyoni állapotáról! felvilágosítja őket az egyesület üdvös működése, az alakítandó vidéki körök célja felől: felszólítja őket a csatlakozásra; figyelmezteti, hogy az alakuló gyűlésen szabadon választhatnak elnököt is; kilátásba helyezi, hogy jövőben — persze csak három év múlva — a közp. választm. tagok csak a vidéki körök javaslatai alapján lesznek választandók stb.; s csak aztán, de csakis azután tudassa a választmányi tag az illető tanítókkal a gyűlésre kitűzött határidőt.

Ennyit tartottam szükségesnek elmondani a magyar zsidótanítóság egyesülése érdekében.

Vág-Besztercze január hóban.

Szógyi Ignác.

Gyöngyszemek.

Flavius Josefus műveiből.

1. Illik, hogy mindenki a maga tetszése és nem idegen kényszerből szolgáljon Istennek.
2. Ne kényszerítsenek senkit olyasmire, a mit később megbánhat.
3. A gyermekkori bűja élet megrövidíti az ember életét.
4. A hol az ember szenvedélyeknek és indulatoknak enged, ott az észnek nincs helye.
5. Ne kívánjuk az oly nyereséget, mely nem becsületre méltó és nincs igazsággal párosítva.
6. A gonosz vágy akkor csillapul, ha az ember el áll annak reményétől, a mit vagy épenséggel nem, vagy joggal-móddal meg nem szereshet.
7. A hol igazság lakozik, ott lakozik Isten.
8. A szerencsétlenségnek még a legokosabb sem bír ellentállani.

---

*) Ezen nézetemet közöltem a múlt hóban Donat barátommal meghívója folytán, és bár vajmi kevesen vehettek részt az alakuló gyűlésben, ezek is — Munk collegát választották elnökül. Most már kivel érintkezik majd hivatalosan a központi elnökség: Munkkal, vagy Donattal?

9. Minden dolog, melyet a hallgatás fátyolával takarnak el, gyanusnak látszik.

10. Ha a győzelemre minden remény elveszett. akkor vakmerő bátorsággal harcolnak.

11. Ostobaság, valakinek mindig orra alá dörzsölni, hogy mennyire vagyunk lekötözöttje.

12. Takarékosnak kell lenni, a jövő iránti tekintetből.

13. Éhség és harag két legyőzhetlen hatalom.

14. A titkos bűnösöket is keményen bünteti Isten.

15. A gonosz hír gyors szárnyakon jár.

16. Szerencsés állapotban lehetetlen az irigységet kikerülni.

17. A jó tanács többet ér a szerencsénél.

18. Előbb vedd össze jól mind az okokat mielőtt fegyverhez nyúlsz.

19. Semmi sem szilárdítja meg úgy a barátságot, mint a kedélyek egyenlősége.

20. A néptömeg mindenütt és mindennap változékony.

21. Az erény önmaga már a legnagyobb jutalom és minden jóra serkent.

22. Mindazok, kik engedelmeskedni tudnak, azok uralkodni is tudnak.

23. Ha az ifjak idegen szokásokba merülnek, már többé el nem teríthetők azoktól.

24. Jobban tennék, hogy abban mutatkoznának mint férfiak, hogy vágyaikon uralkodnak, nem pedig, hogy a törvényeket megszegik.

25. Isten dicsőítése mindenek felett!

26. Sima és hizelgő szavakkal lázadásra gerjeszhető a nép.

27. Türelemmel és bátorsággal kell a szükségét legyőzni.

28. Nem fél a fenyegetésektől, kinek Isten a barátja.

29. A félelem óvatossá és buzgóvá teszen.

30. Czivakodás és dühöngés megbánást szül.

Schön József.

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Ünnepi ruhát öltött e mai napon a helybeli izr. hitközség kicsinye. nagyja, hogy a megtartandó kettős ünnepélyhez méltóan megjelenhessen, Sietett mindenki az ünnepély helyszínére, olyanyira, hogy a szemlélő mindegyikben az ünnepély rendezőjét vélte fölismerni, oly általános volt a részvét — hja! a helybeli izr hitközség a tanügyért tud lelkesülni, mint ezt Bartal Rezső tanfelügyelő ur Ő Nagysága az ünnepélynél tartott szép beszédében különösen kiemelte. Igen! tud lelkesülni, magam is minden tömjénzés nélkül állithatom.

Még alig két éve annak, hogy Dr. Áldory Mór derék iskolaszéki elnökünkben megszületett egy új iskola felépítésének eszméje s ma már az új iskola felavatási ünnepélyét tartottuk meg.

Dr. Weiss rabbi urtól tartott kitünő ünnepi beszéd elhangzása után, mely beszédben a tanító érdemeit különösen kiemelte, következett a 30. zsoltár eléneklése M. S. Weiss cantor által, ki ezen ünnepélyre alkalmas éneket komponált.

S miután tiszteletre méltó hitközségi elnökünk Stern Márk az új is-

kolát használatba vehetőnek nyilvánította, következett az ünnepély második jelenete: a szegény sorsu gyermekek felruházása. Harmincz szegény gyermek arcza sugárzott az örömtől, mindegyik tetőtől talpig felruházva ujdont új ruhában. Még ellenségeink is elnémulnának e szegény gyermekek örömének láttára, még ezek is bevallanák, hogy a zsidó nem csupán a cultura, hanem a humanismus, a felebaráti szeretet terén is működik, ily intézmények létrehozásán fáradozik, nem kimélve érv még oly nagy anyagáldozatokat semhogy ily humanus intézményt életbe hívjon. Következett egy kis szónok, ki iskolatársai nevében köszönetet szavaz a hitközségnek a hozott áldozatokért és csak miután a »szózat« is elhangzott távozott el a diszes közönség szép reményt táplálva a jövőre nézve megéjlenezve a királyt, a hazát, az előljáróságot. Én pedig, kinek jól fog esni egy tágas teremben taníthatni, kinek jól fog esni szegény sorsu tanítványait jó csizma és jó köpeny birtokában láthatni és a mulasztási naplót félre tehetni kétszeres éljént kiáltok; Éljen! Éljen a király, éljen a haza! éljen az esztergomi hitközség és áldja meg a Mindenható derék iskolaszéki elnökünket ki nem ismerve akadályokat az új iskola létrehozásán fáradozott. Éljen!

S ezzel már bevégeztem volna már is hosszúra terjedt tudósításomat, ha kötelességemnek nem tartanám Tekintetes Szerkesztő urat tudósítani, hogy Tekintetességed hittani tantervét elfogadtuk és ennek alapján oktatunk.

Esztergomban, 1883. december 26-án.

Tekintetes Szerkesztő Ur
alázatos szolgálója
Geiger Miksa izr. tanító.

I r o d a l o m.

Egy ABC-és könyv-jubiläuma.

Valamely könyv ezredik kiadása mindenesetre egy irodalmi esemény gyanánt tekinthető, legyen bár az a könyv csak (bocsánat e „csak“ szocskáért) ABC-és könyv. A jubiläum-könyv Haester Albert-féle Fiblia (Essen Bädcker G. D. bizománya), melynek első kiadása 1853-ben megjelent, és azonnal sokoldalú tetszés nyilvánításra talált, úgy hogy 10 év lefolytával (1863) már a 100. kiadás eszközöltetett. Az 1867-évben már a 200-dik kiadás, 1870-ben a 300-dik, 1872-ben a 400-dik, 1873-ban az 500-dik, 1875-ben a 600-dik, 1876-ban a 700-dik, 1878. a 800-dik, 1880-ban a 900-dik kiadás jelent meg. A most megjelent 1000. kiadással (minen kiadás 3000 példányt tartalmaz) 3 millió példány nyomtatott e könyvből, melyek nem csak Németország valamennyi tartományában találtak kellendőségre, hanem ennek határain messze túl: Osztrák-Magyarországban, Svájcban, Oroszországban, Frankonban, Angolországban, Amerikában, Egyiptomban és Japanban. Eredeti alakját a Fiblia lényeges változások nélkül megtartotta, habár az évek során át a különféle igényeknek megfelelő új és kibővített kiadások keletkeztek. E könyv hasznavehetőségéről e példatlan elterjedés fényesen tanuskodik.

Morgenstern J.

Egyleti élet.

Vidéki tagjaink tanácskozmányai.

J e g y z ő k ö n y v.

Felvéttetett Szolnokon, az »Alföldi izr. tanítókör« 1883. december hó 24-én tartott alakuló ülésén.

Jelen voltak : Szontágh Jenő és Baumhorn Ede Szolnokról, Weisz Gábor és Ransburg Adolf Czeglédről, Krén Lázár és Richtmann Ferencz M.-Túrról, Kohn Ignác Lajos és Klein Armin T. Sz. Miklósról, Pollák Ignác Tapió-Szeleről, Lippe József H. Bösörményről és Hirschbein Jakab N.-Abonyról. Stein Jakab szolnoki hitk. előjáró mint vendég.

I. Szontágh Jenő üdvözli az egybegyült kartársakat s az értekezletet megnyitottnak nyilvánítván, ideiglenesen a tanítókör tényleges megalakulásáig egy körelnök megválasztását hozza javaslatba.

Megválasztatott egyhangulag körelnöknek Krén Lázár körjegyzőnek pedig Ransburg Adolf.

II. Weisz Gábor szép előadásban fejtegeti a megalakítandó tanítókör üdvös céljait, kiemelvén, hogy csakis ily országszerte szervezendő vidéki tanítókörök képesítvék arra, hogy az izr. felekezeti iskolák felvirágoztatását és a hazai zsidótanítók egyéni érdekeinek megóvását célzó országos magy. izr. tanítóegyesület intenczióit győzelemre segítsék. Javasolja, hogy az értekezlet állandó vidéki tanítókört alakítson.

Az értekezlet kimondja egyhangulag, hogy az országos izr. tanítóegyesületnek vidéki tanítókörét megalakítja, mely vidéki tanítókör a magyar országos izr. tanító-egyesületet anyaegyletének tekinti, annak védő szárnyai alatt folytatandja működését, alapszabályait magára nézve kötelező erővel bírónak elismeri, a hatás- és működési körébe tartozó tárgyakat és ügyeket előzetesen tárgyalandja s tárgyalása eredményét javaslatképen a közp. választmányhoz, illetve közgyűléshez felterjeszteni főfeladatának tekintendi.

III. Weisz Gábor azon indítványa, melyszerint a kör az »alföldi izr. tanítókör« czímet viselje, valamint az, hogy a kör székhelye — illetve központja Szolnok legyen.

Egyhangulag elfogadtatott és megválasztatott a kör elnökéül : Szontágh Jenő jegyzőjéül, Baumhorn Ede szolnoki tanítók.

IV. Klein Armin javasolja, hogy egy három tagu választmány is választassék, melynek kötelességévé tétessék, az elnökséggel együttesen oda hatni, hogy a szomszédos megyék, melyekben az országos izr. tanító-egyesületnek vidéki választmányi tagja nincsen, e körhöz csatlakozzanak.

Ezen javaslat Weisz Gábor azon pótindítványára fogadtatott el, mely szerint a szomszédos megyék izr. tanítói, kinyomatandó felhívások útján szólitassanak fel a csatlakozásra. Választmányi tagokul megválasztattak : Weisz Gábor, Kohn Ignác Lajos és Lippe József.

V. Klein Armin, Kohn Ignác Lajos, Hoffman Mihály, Richtmann Ferencz, Krén Lázár és Lippe József azon kijelentése, hogy az anyaegylet kötelékébe lépnek.

Örvendetes tudomásul vétetik és felhatalmaztatik az elnökség, hogy azt a központi választmánynak hivatalosan

hozza tuzomására, részükre az egyleti kedvezményeket, nevezetesen az egylet havi közlönyének rendes beküldését ki-
eszközölje.

VI. Tárgyalás alá vétetvén az »Orsz. magy. izr. tanítóegyesület kiadásában megjelent III. oszt. olv. könyv, mely az egyleti elnökség nov. hó 27-ikéről 221. sz. a. kelt értesítése szerint legközelebb második kiadásban fog megjelenni, elnök felolvassa az ezen olvasókönyvekre vonatkozólag az 1883. aug. hóban Budapesten tartott közgyűlésen elfogadott indítványokat, melyeknek kapcsán hosszabb eszmecsere fejlődött.

Ezen hosszabb eszmecsere után elfogadtattak a következő indítványok :

I. Az olv. könyv első kiadásában levő bibliai, valamint a hazai történeti rész a második kiadásnál rövidítve vétessék fel az olvasó könyvbe, hogy annál több hely maradjon a földrajzi rész felvételéhez.

II. Az első kiadásban egészen hiányzó földrajzi rész a második kiadásban ne hiányozzék. A földrajzi olvasmányok pl. az alföld, a Duna és Tizsa melletti vidékek leírásából álljanak.

III. A mondák helyett rövid népmesék vétessenek fel a második kiadásba.

IV. A természetrajzi részből a farkas és a róka című olvasmányok kihagyandók s ezek helyett a természettani részbe felvétessenek: a levegőről, a vizről és a szénről könnyen érthető stylusban ismertetések.

V. A költemények közül kihagyandók a „Jávorfa“ és a «Világlátó» című költemények s helyettük rövid, kedélyt képző költemények vétessenek fel.

VII. Azon indítványok, melyek szerint a bibliai részhez tájékoztatásul Egyptom és Palestina térkép csatoltassék, a közéletben ritkábban használt kifejezések pedig csillag alatti jegyzetben commentáltassanak.

Tekintettel arra, hogy minden tanítótól annyi ismeretet, és képességet fel kell tenni, hogy ezen segédesszközöket maga pótolhatja: mellőztetnek.

VIII. Tárgyalás alá vétetvén az »Orsz. magyar izr. tanítóegyesület“ kiadásában megjelent szidur.

Ennek újabb kiadásának mily módon való összeállítására nézve Weisz Gábor indítványa szerint határozatott, hogy tekintettel arra, hogy a szidur népkönyv, vétessenek fel abban mind az imadarabok, melyek más imakönyvekben megvannak. Az ismétlések elmaradhatnak, mert különben is rendes tárgyát képezi az imadarabok betanítása a népiskolai tanításnak. Mindezen elfogadott indítványok az »Orsz. magy. izr. tanítóegyesület« közp. választmányának javaslatkepen felterjesztendők.

IX. Miután még a kör elnöksége megbízott azzal, hogy az ezen értekezleten hozott határozatokról az »Orsz. magy. izr. tanítóegyesület« elnökségét, illetve közp. választmányát jegyzőkönyvi másolat útján tudósítsa s a legközelebbi ülés idejét és helyét saját belátása szerint meghatározza, a szolnoki izr. hitközségnek pedig a gyűlésterem átengedéseért a tanítókör köszönetét kifejezze: az értekezlet több elintézendő tárgy hiányában véget ért. Kmft.

Jegyzette :

Baumhorn Ede
jegyző.

Szontágh Jenő
elnök.

Jegyzőkönyv.

A Klauber János választmányi tag elnöklete alatt 1883. évi dec. 31-én Kecskeméten tartott tanítói körértekezletről.

Jelen voltak: Klauber János, Szántó Illés, Hirsch Mór kecskeméti, Salamon Sámuel és Rottenberg Izák n.-körös tanítók.

1.) Felolvastatik az országos tanító-egyesületi elnökség 1883/221 szám alatt kelt megbízó levele. Tudomásul vétetik.

2.) Felolvastatnak a k.-körös és kun-Félegyházi tanítótestületek nyilatkozatai, melyekben kijelentik, hogy a körhöz csatlakoznak ugyan, de az értekezleten különböző akadályok miatt meg nem jelenhettek.

3.) A kör, daczára a megjelent tagok csekély számának — magát ez alkalomra megalakultnak nyilvánítja; de a végleges megalakulás tárgyában teendő javaslattal alapjául szolgáló adatokat illetve a Pest-Pilis megyében levő izr. nép iskolák és tanítók névjegyzékét — a központtól várja

4.) Áttérvén a napirendre, Rottenberg I. a Szidura nézve megjegyzi, hogy abban igen sok hiba lévén, gondos revisióra szorul; rendezésére pedig indítványozza, hogy egy néhány — különösen lélekemelő és a kedélyhez szóló ima magyar fordítása az új kiadásba fölvétessék. — Elfogadtatik.

5.) A Radó-féle olvasó könyvek fölötti tárgyalás folytán a kör magáénak valja Rottenberg I. ama nézetét, hogy az azokban fölvevett bibliatörténeti anyag a rendszeres bibliatörténetet nélkülözhetővé nem teszi, olvasmány tárgyául igen bő; továbbá a földrajzi olvasmányok és tájképfestések magasröptű gondolatmenetüknél és fellengős irmodoruknál fogva a gyermeki felfogásnak meg nem felelvén, a népiskolákra nézve — legallább részben használhatlanok; a történeti olvasmányok nincsenek jól választva a természetrajziak pedig hosszadalmasak. A kör kijelenti, hogy a szóban levő olvasókönyvek irányát egészhen helyesli, de a fent előadattaknál fogva indítványozza, hogy az újonnan rendezendő kiadásban a bibliai olvasmányok száma leszállíttassék és az így előállott hiány pótlására egy czélszerű bibliatörténeti kézikönyv kiadása az egyesület által eszközöltesék; továbbá a — különben helyesen választott földrajzi olvasmányok és tájképleírások a gyermeki felfogáshoz mértén átalakításnak; nemkülönben a természetrajzi olvasmányok terjedelemben megrövidíttessenek és számra nézve gyarapíttassanak; végre a történelmi darabokról azt véli, hogy azok egy némelyike kihagyható és más érdekesebb által helyettesíthető. Így például a Szt.-László lúve című olvasmány helyett sokkal czélszerűbbnek látja valamit Kálmán királyról közölni. — Általában hangsúlyozza a kör azt is, hogy az olvasókönyvekben a hasznossági elvnek is némi tér engedendő.

Jelen jegyzőkönyv — a kör határozata folytán a megnem jelent tanítótestületeknek tudomás vétel végett megküldetik.

Kecskeméten, 1883. Deczember 31-én.

Jegyezttem
Salamon Sámuel

Klauber János
mint a kör id. elnöke.

Hitelesítettik azon megjegyzéssel, miszerint a k.-körös tanítótestület átiratában kinyilatkozotta, hogy a kör hozandó határozatához részéről hozzájárul és helybenhagyja.

Rottenberg.

Január hóban fizettek tagdíjat: Pártoló tagok Kecskeméti hitközség 5 frt, Keller Lajos Kecskemét 5 frt, D. H. Spitzer Budapest 5 frt, Kuti Zsigmond N. Kalló 1 frt, Seltman Lipót Szobb 1 frt, Berger Vilmos Sarbogárd 2 frt, Neufeld Ármin Zólyom 2 frt, Rosenberg M. Dávid Bács-Tapolya 4 frt, Grünberger Izsák Tapolya 4 frt, Horn Samu Karád 2 frt, Klauber János Kecskemét 2 frt, Reisz Lipót A.-Marot 1 frt, Herzog Dávid D.-Földvár 2 frt, Rott Zsigm. Miskolcz 2 frt, Spronz Dávid Miskolcz 2 frt, Fischer Sámuel Miskolcz 2 frt, Schönbrun Márk Miskolcz 2 frt, Lichtenstern Vitmos Érsekújvár 3 frt, Kánitz Zsigm. Pázmód 4 frt, Lustgarten I. Csáktornya 2 frt, Steinschreiber József Berettyó-Ujfalu 1 frt, Böhm József Kisbér 2 frt, Sági József Kisbér 2 frt, Kondor Ign. S. A Ujhely 2 frt, Adler Simon Budapest 2 frt, Schmolka Sal. Cservenka 2 frt, Csájági Budapest 2 frt, Kohányi Sámuel Budapest 2 frt, Kohn Salamon v. igazgató 4 frt.

Helyreigazítás Mult hóban nem Mandl hanem Mendl Lajos tanár Budapest fizetett 4 frtot. Neuberger Lipót tagtársnál a 2 szám kimaradt. Baumgarten Simon Miskolcz nem 4 hanem 2 frtot fizetett. Bleier Izsák Miskolcz 2 frt. fizetése tévesen kimaradt.

Vegyesek.

A veszprémi kir. tanfelügyelő Nagys. Stáhly György ur egy leiratában hivatalos elismerését fejezte ki a veszprémi izr. tanítótestület irányában, mivel ez az elhalálozott Freund Sámuel özvegyének és árváinak segélyezése céljából az elhunyt kartársuk által vezetett osztályban az oktatást a jelen tanév folyamán alatt díjtalanul teljesítik, és ezen nemes áldozatkészségük által a hitközséget azon emberbaráti elhatározásra buzdították, hogy az az özvegynek a folyó tanévre eső tanítófizetést kiszolgáltassa.

Szerkesztői üzenetek.

Stein Dávid N.-Várad. Donáth A. Trencsin, Knöpfler S. Ujhely, Értekezések a jövő számba jő. . . . .

~~Metz~~ H. Rózsahegy, Leimdörfer ügyével nem foglalkozunk.

— A „The Gresham” életbiztosító társaság 1883. december 6-án tartotta rendes évi közgyűlését Londonban. A közgyűlésén az 1883. június 30-án véget ért 35-ik üzletévről felolvasott jelentés szerint az utolsó üzletév eredménye igen kedvező volt, a mennyiben benyújtott 7948 biztosítási ajánlat 65,726.175 frank összeggel, melyek közül 6424 ajánlat 53.457,475 frank összegig elfogadtatott, s a megfelelő számn kötvények kiállítottak. A díjbevétel, levonva a viszontbiztosításért kiadott összegeket 13.227.514.70 frankra rugott, miben az első biztosító év díjbevételei is befoglaltatnak 2.074.523.65 frankkal. A kamatszámra 3.374,853 frankot mutatott, s a társaság évi iövedelmet, hozzáadva a díjbevételeket is 16.602,367 frankra emelte. A társaság az utolsó üzletév alatt élesbiztosítási bárcákra 5.634,238 frankot fizetett. A kiházasítási és vegyes biztosítási szerződésekből eredt követelések, melynek esedékesekké váltak, 3.305,710.85 frankva rugtak. Bárcák visszavételére 980.178.20 frankot fordított a társaság. A biztosítási alaptőke, mely a szerződések pontos teljesítését biztosítja 4.007,817.40 frankkal nagyobbodott. Az Aktivák az üzletév végén 83.780,016.90 frankra rugtak. A mérleg összeállításával a tárcába vételi árou felvett értékpapírok értéktöbblete nem vétetett figyelembe, mivel ezek az értékek nem realizáltattak s így azonnali nyereség forrásául tekinthetők nem voltak. Ennek az értéktöbbletnek azonban nagy jelentősége van, mert konszolidálja a társaság által nyújtott garanciákat. A társaság tőkebefektetései következők: 2,202.063.45 frank britt állampapírokból, 420,125.25 az idiai és garmatkormányok értékpapírjaikban, 15,322,464 frank idegen államok értékpapírjaiban, 1,187,035 vasuti és más kölcsönkötvényekben, 14,427,099.10 frank házakban, ezek közt szerepelnek a társaság budapesti és bécsi háza, 11,999,202.60 jelzálogokban és 13,393,909.60 frank más értékpapírokból.

Nyom. GARAI MÓR, Budapest, Károly-körut 3. Huszárház.